



CELDÖMÖK HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS SZÉPIRODALMI-HETILAP=

E. arcképcsopót és kiadóhivatalt:
Celdömlők, gróf Széchenyi-utca 12.
Telefon: 56. Csekkszám: 17.258.

Felolvas szerkesztő:
NAGY IMRE

Előfizetési árak:
1 évre 10, 1/2 évre 5, 1/4 évre 2.50 pengő.
Megjelenik minden szombaton.

A mohácsi vész

Évfordulójáról keveset hallhatunk az utoléo években, pedig minél inkább közeledünk a mai világ-válság végső állomásához, annál jobban időseztörvén válik a mohácsi tragédia feletti elmélkedésünk.

Egy nemzetet ugyanis végső fokon sohasem külső, hanem mindig belső ellenségek győznek le. A külső, katonai természetű csapást komoly, szívós belső munkával, a családok erőteljes szaporodásával mégcsak ki lehet heverni, de a belső romlottságból nem lehet márol-holnapra kigyógyítani. A mohácsi tragédiánban nem az volt a legborzalmasabb, hogy elveszett a nemzet haderejének nagy része, hanem az, hogy ennek így kellett történni az után a belső zűlles után, amit a Forradalmi Imre zsidó pénzügyi rómuralma s Werbőczy hazafias íráshozba bujtatók korrupciója jelentett. A pápai követ azt írta a pápának, hogyha Magyarország egy forinton megváltható lenne, nem akadna egy ember sem, aki lennéne a váltásádját. A belső széthúzás, az idők jeleinek meg nem értese, meg az, hogy mindenki csak magára gondolt, a másokra nem, a maga gazdagságára, a maga kimentésére. Ez ásta meg szertöven évre a nemzet sirtját. Azt az elhullott férfiak nyomába léphetnek új fiak, fegyvert is kovácsolnak a gyárak, de erkölcsi tisztaságot márol-holnapra előállítani nem lehet. Ezért ma különösen meg kell látnunk Mohács legnagyobb tanítását: az anyagi pusztulás sokkal kisebb jelentőségű, mint az erkölcsi pusztulás egy nemzet életében. Az agyonbombázott házak helyett jobbkat és szebbeket lehet építeni. Gyárakat újra lehet alapítani, szivós, kitartó és szorgalmas munkával az anyagi kár helyre hozható, a lesezegyenedséget felválthatja a jólét, de lezüllött közállapotok helyett nem lehet márol-holnapra gyárilag új erkölcsöt, tiszta erkölcsű embereket és társadalmat gyártani. A zsidóagyon bujtatók és a gettók lopkodása ezért vezedelmes a nemzet mo-

Ami megment bennünket

Kiket tartunk hát mi nagy magyar íróknak

Erre mi sokszor feleltünk már, mégis hadd válaszoljon most egy nálunknál erre sokkal illetékesebb író, Gombos Gyula, a Magyar Ut felelős szerkesztője

(1)

Gombos Gyula ímerteit a népi irodalomból, amiért a hazánk manapság, de amiről lényegében olyan keveset tudunk. — Emondja keletkezésének okait és történetét. — Vázolja jellemzőségeit és bemutatja íróit. — Gombos Gyula köré a legtöbb népi író gyűlekent az elmúlt években, a legilletékesebb írta, hogy ismeretese olvasniuk azt a sokféle homályba burkolt, sokat csúfoltt és lényegében perccit-perceire nagyobb szellemi, politikai és nem utolsósorban már-már közgazdasági hatással is amit a népi írány jelent. Megértjük ebből a cikkből hogyan történhetett, hogy ami még legnap viccnek volt, azt ma minden politikai párt a zászlajára írta.

Hogy van magyar népi irodalom, arról az idegenek, vagy irodalomtól jóvalabb élők csak a körülötte felcsapott vitáiból vesznek tudomást. S mivel a vádák nagyon is érthető ellenérzések-ből születtek és születtek többnyire az egész népi mozgalom leütésére mennek; inkább tagolók, mint vitás száló kardok, s szövegek, nem gondolatok. A vitát messziről és felületesen figyelve megismerhetjük jobbra csak ezek maradását meg és ha így jellemzést próbálnánk formálni a magyar népi irodalomról, körülbelül ez jönne ki: mint világméretű elvadászt szekták; mint szellemi törekvés: primitív, mint politikum: feltörögő.

A népi mozgalom önmaga helyében jóval nehezebb helyzetben van, mint támadó, mert ha valóban meg akarja magát védelmezni, nemcsak látszatra, de a maga megnyugtatóására, a bangzatos szövegek ellen csak ried és sokszor sokféle ágazó gondolatokkal állhat elő, melyek már nem telepednek meg olyan könnyen és otthonosan a messziről szemlélők figyelmében, de a gondolatok nyugodt kifejtésére az idő is mindinkább alkalmat-

lan; s végül a népi mozgalom, jóval kevesebb és kisebb szintű nyilvánosságat rendelkezik, mint ellenfelei.

Hogy törkévészeinket, gondolatainkat, mozgalmunkat ismerethessük, rövid visszajárlást kell tennünk, hogy a fejlemények mindenben világosak és érthetőek legyenek. A magyar irodalom indításait nagyrészt nyugatról kapta, de hogy ez indítások begyűlkédtek s a legfényesebb európai mértékkel mérve is igen sokszor hatalmas művekben lobbantak fel, bizonyítja: a magyarság erendős és érzékeny költői természetét s friss alkotóerőt hord magában. A tizenhatodik századtól kezdve minden emberöltő hoz egy-két nagy alkotót, s ha művek nem is olyan sima és kerekded egész, mint európai kortársaiké, a félbenmaradt csontok is hirdetik: a megnyilatkozás erejében és hőkökában, törtésességéből is felsőbb arányban, s nem utólagára az idők teljességgel bódító gondolatokban mindenkor méltó és egyenrangú, de egy kissé szerencsétlen társak a nyugatnaknak. Egyik-estükük csonkaságának és egyenlenségeknek okát inkább hányatott emberi körülményekben és sokszor a végtelenig romló magyar viszonyokban kereshetjük, a abban, hogy az üzbe vét idegen mint a a maguk erendős hajlamai és természetük jellegzetesége nem mindig egyenlőtőlük ki harmonikusban. De még így is egymásbaforduló vonulatok a magyar lélek és szellem erős és egészséges gerincét mutatja.

Ez a helyzet a mult század utolsó döntő harmadában három dolog ok miatt szinte reménytelenül megromlott. Az első ok: a magyarság tört, középrétege a levert szabadságharcok még jobban alányagultott; a második: kétsé s éppen ezért egészségtel-

len vadnövésként megladul nálunk is a polgárosodás s ebből a magyarság zömében laromlottságot helyezett, részben egy csomó roma sülélete miatt ki-marad s így az újjalosság, magyarságban az államalkotói és szövekből alakul; a harmadik: a polgárosodással a szellemi élet is szerveződéssel lesz, ezekkelben nagy úgrással gyarapszik: szövege, konyhákókkal és más intézményekkel, s ebben a verzerült magyarságnak már állig van szerepe. Felgőrtött, ami a történelemben elég ritka jelenség: egy nép egészének, de elhanyagolt teste fölé idegen eszméket telepedett, kézbevéve a teljes szellemi életet, az irodalmat éppogy mint a tudományt s a művészetek valamennyi ágát.

A magyarság erejét és egészségét mutatja, hogy ez az állapot teljes virágzásában csak néhány évvezéid tartott, bár kibátásában még ma is elég erőteljes s nehezen leküzdhető. A huszadik század két első évtizede három hatalmas tehetőség volt az irodalomban: Ady Endrét, Móricz Zsigmondot és Szabó Dezsőt. Nyugat jobogójával jöttek, de hangban, jellegben, gondolatban, politikumban a legmelyebben és a legegyetemesebben magyarok voltak. Egy új magyar eszmélkedés elindult és állomást ök és ez a feltöltözött eszmélet Szabó Dezsőt eljutott a legtitásabb és a legteljesebb megfogalmazásig.

Az utolsó nyomatokban nő fel, az 60-tól hangjukat a nagy tömbben többnyire még darabosan felvetett gondolatokatí vizsi tovább s bontja teljesen ki részleteiben az eszkerlencseszabuzsas években látrálási új írónemzedék. B nemzedék és munkássága az, amit a köztudat, mint népi irodalmat tart nyilván. (Folytatjuk)

ralis értéke szempontjából. Még vagyona pótolható, de a becsület nem. Ami érték elpusztul, az idővel helyreállítható, de ha lelkileg-erkölcsileg lezúlik egy társadalom, annak számára a történelem nem ismer szabadulást.

S ami a legfegyvertemelőbb jelenség: a magyar társadalom nem érli meg az időt felé. Sőt féls, hogyha nagyobb megvárakoztatás nélkül uszunk meidebent a mai világot, társadalmunk sohasem hiszi el, hogy komoly bajok vannak. Erre mondotta Ady Endre: Nekünk Móbáca kell... különben nem térünk eszünkre. Mindez elsősorban vezetőkre vonatkozik: nekik kell észértesíteniük szemeiket, erkölcsileg kibiztatni példájukkal a társadalmat. Nekik kell a rendet, a fegyelmet, a munkát, a mindenekelőtt a feltétlenül tisztaságot, kizárólagos megteremtéseiket. Fejüket a büdösöjén a társadalmunk, hanem inkább egygyujtjon meg, meg mielőtt egy jó Mohi-pusztai, vagy mohácsai véz végig seperne rajtuk, hogy beletaszítson bennünket a megátsót sírba.

Szij Részó

Derüs felvételek Sárvárról

Jelkép a parkban

Olvasóink tudják, hogy a Magyar Nemzeti Szociálisták Párt sárvári szervezete kérte a város vezetőségét, hogy a Hatvani családra vonatkozó emlékeket a város felvitassa el a nyilvánosság szeme elé. A Hatvani-utócsát is keresztelte más, a hagyományoknak inkább megfelelő névre az előjáróság, a kórházi emléket egyelőre megbagytá (ami ellen a párt az allepházon fellebbezett), a parkban lévő emlékkövet pedig a város eltünteti jéerte.

Nos, aki a sárvári — e dunántúli viszonylatban igazán szép — parkban jár, s olvassa az emlékkövek feliratát, megáll egy keletre a csodálkozáva szemlélő, hogy a kő fordítva áll a szemlélőnek a nyakát egy kicsit meg kell csavarni, hogy el lehessen olvasni a kő feliratát. De még csak ekkor nyílik igazán csodálkozásra a jámbor sétáló közönség szeme: a kő a Hatvani báró — cukorbaró — érdemelt megörökítő „vöbös” kő. Mindössze annyit történelhát, hogy a követ megfordították, de sem el nem távolították, em fel nem fordították, hogy aki el akarja olvasni, hát egy kis gyakorlati érzékkel gyakorlattal elvárhassa.

Ez igen — állapította meg vaaki a napokban. Ez a kő jelkép: nánkéntlen jelképe nemcsak annak, ami az országban történt az imludt férvé alakot, de jelképe a magyar változásoknak is. Bizony, sok ennyit változott a viszonyok.

(Az igazság kedvéért jegyezzük meg, hogy a hivatalos szervek részéről semmi szándékosság sem por lenn-e de önkéntlenül is lejűz-e a komikus eset sokok haladó szellemi ember fenmeglátsát. A követ pedig legjobb lesz egy mozdulattal felforlani.)

Üzöltök a belső fronton

Aki a sárvári tüzoltóság belső életét figyeli, különben örvenetes dolgokat tapasztalhat az utóbbi időben. Nemcsak a tüzoltóság belső szervezete, hanem látható módon is mutatkozik jelei a belső frontján végbemenő változások. A tüzoltószerint a diszciplína nincs is olyan rossz a gondolat, nyájas olvasó. Hogy a pionon van az jelképe lehet a tüzoltóság élettel eleven kapcsolatának. Bence áll az életben, lán azért is tudott praktikus módon haladni az utóbbi időben. Jeller Ferenc polgári iskolai tanár, a tüzoltók irányítója, a szerpban berendezett egy remek magyar szóbat, népművészeti színpadban, hogy aki tüzoltó lesz, az tudatos magyar is lehessen s ár az oda való belépés is hason r az ebben az irányban. Mindennek ellenére sincs még társadalmi, egyességi életre alkalmas helye a tüzoltóságunk. Nem lánba megfelelő hely nem akad. Van hely, de nem a tüzoltók számára, hanem a halotok számára. Né kérdezd

olvasó, hogy kerül a csizma az asztalra, illetve a szentmihályi-levak a tüzoltószeretába, mikor azoknak a temetőben, a ravatulozólnál lenne a tulajdonképpeni helyük. Nyugodj meg, a lovak kitélepítését megértétek, csak megvárják előbb, míg léged is kivisznek a temetőbe. Soká lesz, azt hiszed? Mit lehet tudni?

(Az igazság: rövidesen végleg kitelepítik a halott vízű szerzőmokat a ravatulozóhoz.)

Csendélet a parkban riadó alatt

Ha már a parknál tartunk, hadd mondjuk el azt is, micsoda gyönyörűsége csendélet honol a parkban légridáló alatt. A park szép, ezt tagadani nem lehet. Még a mai munkashiány idején is vitathatatlanul Sárvár gyönyörűsége. Eltekintve egy záldes kis fábódóltól, mely e sorok írásáig még a ponyváradalmat és a porográt, trágár képművészet menedékhelye s bizonyos elemek napvilághozjövélje, hacsak e sorok sárváriagytűveléjéig be nem mezeleték, amit már különben régebben elrendeltek az illeleteknek. No, mindegy, csendélet a parkban, erről van szó, riadó alatt. Szép a park, soknak mennek oda riadó alatt, Anyas, enyhe helyet és jó levegőt keresni, mert mindenképp meglátogat. Az meg hiányan, hogy őrlási a riasztás, ami a közönség, főleg a gyerekek és a subanok teszek, elvégre — gondolják — a kiabálás nem hallatszik az égig. Illetve a gépekig, a géppuaka kattogásig. Nem is az a baj, hanem az a nyílt helyen, különösen a játszótérben való röghaladás, mely egyenesen nyílt kilátványosságot mehet csapan felül. (A tüzelt pedig az adott esetben igazán nem szabad jár-szalni. A közönség gondolja meg s a szűllők is gondoltassák meg gyerekekkel a dolgot komolyabban, mert ha egy szép napon a város riadó esetére megűjűje a park felkeresését, akkor meg majd méltatlankodni fognak a kiültés miatt. Már pedig reusnek vagy így, vagy úgy, de riadó alati lenni kell.)

BAJTÁRSI SZOLGÁLAT

A D-744. tábori postához tartozó honvédek úzenik hozzáterozóznak és ismerőseiknek: Jól vannak és sok levelet várnak. Erős István orm., Trázer Sándor szrv., Máthé Lajos orm., Gyórfy Lóvsn kar. tiz.

Ösváth László szkv. a L/637. tábori postaszámú úzeni Edecsanyjának, hógának és menyaszonyjának: jól van, egészséges és szerető csokjait küldi mindnyójtoknak, leveleiket várja. Az Erang. Ifjúsági Egyesület minden tagját és az ismerőseiket szeretettel köszönti.

A P-551. tábori postáról Major János őrn. Bobára, Kiszakyai István Szombathelyre, Trórk József honv. Szócserre, Sándor József honv. Szócserre, Papp István Szócserre, emlékeiknek felelésegetnek, gyermeküket, testvéreiknek, ismerőseiknek úzenik: jól vannak, sokat gondotnak rájuk és sok levelet várnak.

Tatár-hágó hőse

A történelem számon tartja: hányadták szabadságharcát utána a nemzet.

Az orosz impertallista törévésekkel szemben a harmadikat. Először 1849-ben taposta és dulta hozánk földjét és dídozatul adott Petőfi Sándort is.

Az első világháborúban könyöröllet nem ismerő horrák huyasnak ott gyilkoltak Erdély havasait és bizony sok magyar véber került, amíg visszavetűttük őket a hágókön tálra.

Most ismét a hadrok előtt sürűsödnek Istent nemismerő tömött sorok. Ismét szabadságharcot kell vívni velük, hogy ezeréves földünk, keseres verjétekkel megdatott göröngyöinket becsülettel megtarthassuk.

A Tatár-hágó előtt tíz napon át tombolt a legvèresebb esata. Európa mindenre elszánt Batu Khánja, a vörös ódr ezen is uralkodni akart.

Ilthon, ahol a légitámadások sötét gondjait, a mindennapi kenyer verítékes megteremtésén van elfoglalva a nemzet, döbbenten szemlél sorsa új fordulatára: itt a harmadik szabadságharc, amelyet mindennem meg kell nyernie, mert a csata elvesztése egyjtelensé a végző pusztulással.

A Tatár-hágó sziklái ezekben a vères és kegyetlen napokban csapatal élen egy halgaltag, fegyelmestén magában, féltelmét és megalkuvást nem ismerő férfít védte: kislárnaki Farkas Ferenc aldtábornagy.

Neki köszönheti a nemzet, hogy az ország belső útjait 1849 és 1914 tele után nem szaggatták tizből az orosz aknák és gránátok tizerrei.

Delatyn, Dora, Jaremcse, Janna, Mikuliczin lútták ezt a férfít harcokat, parancsolat adni, támadni védeni egyaránt. Mindig és mindenütt ott volt az első tűzönalban. Bátorított és példát mutatott.

Törzsalása sem igyekezett az első vonal aknázásának pokolától távolabb és biztonságosabb terepet választani. Személyesen vállalta katonái sorsát, harcokt, vezetett és végűt is tiznapri haladás erejű csata után megűlltotta az őrszati ácfaltat, itt-ott be is horpasztotta és megmenetelt a hágót, amelyen a vörös hadt akart átosoni Magyarországra.

Bűszségünk lett, erőnk, védelmezünk és mintaképünk.

Terjeszd!
a Cellidömölki Hírlapot!

Kereskedők (viszont-eladók) figyelem!

Újabb ajánlja majt tőrdejéből kikérűlő

dióbelet kiváló

minőségben (erdélyi, újabb érkezés, régi olcsó ár) a régi áron (vélkre utánvétel). Hangya Kirendeltég, Szombathely, Petőfi S. u. 8. Telefon: 91.

Köszönetnyilvánítás.

...müköppen esyhalott jerekeknek, esyhalott háttér kösönettel.

A gyémánt Rádó család.

Ismét közel ötórás légiriadó volt Szombathelyen

Nyugatmagyarországon sok amerikai bombázó lőttek le.

Kedden már a kora reggeli órákban megkezdődött Magyarország légterében az ellenséges angol-szass gépek tevékenysége. A rádió nyolc óra körül bejelentette adását és utána egyre máris jelezte különböző körzetekben a zavarorepüléseket. A mi körzetünkben nem előzte meg a légitűzést a légiriadó, amelyet pontosan 9 órakor jeleztek a szirénák. A rádió azután sorra riasztotta a dunántúli körzeteket

és déli irányból nagyobb ellenséges kötelékek beépülését jelezte.

Az ellenséges kötelékek felvonulásakor Szombathelyen nem lehetett észlelni légvédelmi tevékenységet. Közben a rádió egyes kötelek visszarepülését adott hírül, míg nagyobb kötelékeknek északi határunkon való kilépését jelezte.

Az elmúlt héten kisebb kötelékek egyrésze Szombathely légterébe is elvetődött.

A város határában géplegyeztetést néhány ellenséges gép és kisebb károkat okozott.

Északkelet irányból füstoszlop tört fel, amely a géppuskalövendék által okozott tüzből ered.

Nagyobb ellenséges kötelékek azelték át Sopronra. A terület és Pápa vidékét. Az utóbbi térségből szóróanyag bombázásokat is jelentettek nem csupán a Heves légiharcok fejlődtek ki a Sopron—Pápa közli térségben.

Illetékes helyről közlik, hogy a hadtest területén kb 30 ellenséges gépet lőttek le, majdnem valamennyi négy motoros bombázó volt.

A magyar és német vadászgép eredményes munkája teljes bizalommal tölthet el bennünket. A lőött gépek nagy száma azt mutatja, hogy az ország légtere már nem szabad és zavartalan az ellenséges gépek számára.

A Sárvári Egészségvédelmi Fiókszövetség közgyűlése

Szombaton délután a városban tartotta meg a Sárvári Egészségvédelmi Fiókszövetség a Dr. Kántor Ödön járási tisztviselő és elnöke mellett közgyűlést. Az elnök megnyitáshozédésben kegyelme szavakkal emlékeztet meg az egyesület most elhunyt ügyvezető Dr. Schmidt Lászlóról. Emléket a közgyűlés jegyzőkönyvben örökítette meg.

Az elnök bejelentette, hogy a szövetség elnököje, dr. Csénes Lászlóné tisztviselőt lemondott. Helyébe a közgyűlés egyhangúlag Hiller Imrénéét választotta meg.

Hiller Imrénéé bemutatkozó beszédében ígéretet tett, hogy a szövetséget minden erejével támogatja.

Lemondott az ügyvezető titkári állásról dr. Kántor Ödöné

ja, akinek helyébe dr. Regős János polgári iskolai tanár választották meg. Az elhalt dr. Schmidt László helyébe ügyesnek dr. Kiss Imre ügyvédet kéri fel.

Felemelte a közgyűlés a tagdíjakat is. A rendezetagsági az eddigi évi 2 pengő helyett 4 pengőre, a pártoló tagsági pedig az eddigi 1 pengő helyett évi 2 pengőre lesz.

Erendelte a közgyűlés a szedők törését a névsorból.

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a Zöldkereszt részére kiutalt Elanbecsütés-fej házában egy szobát irodára részre a szövetségnek tartanak tenn.

A gyűlés Kántor Ödön dr. ügyvezető elnök zárószóival ért véget.

Közgyűlés a „Hangyában“

A Celldömölki és Vidéke „Hangyá” fogly. és ért. szövetkezet f. hó 27-én vasárnap délelőtt 11:30 órakor tartja 1943. évi rendezetagsági közgyűlést a községváza tanácstermében, amelyre a tagok az alapszabály 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelölt tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy az 1944. szeptember 3-án, ugyanazon helyen és időben fog megtartani, amely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz.

Naprend: 1. A múlt évi tevékenységéről szóló jelentésnek tárgyalása. 2. Zárószavak megfogalmazása és a tevékenység megadása. 3. Működés megállapítása. 4. Tiszta jövedelméről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiképzése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az igazgatósági tagok illetményének megállapítása.

8. Netalán indítványok. Az 1943. évi december 31-én a tagok száma 2569, üzletirészeinek száma pedig 89.840 volt. Az év folyamán belépett 80 tag 54.068 üzletirészel, kilépett 16 tag 204 üzletirészel. A felügyelőbizottság által megvizsgált mérleg és üzletirés eredmény száma az üzletirészedben 8 napon keresztül közszemlére ki volt függvésez.

Amennyiben a fenn kitűzött időpontban legiradót volna és e miatt nem lehetne összejárni, úgy a közgyűlés ugyanazon délután 4 órakor lesz megtartva a községváza tanácstermében.

Felkéri a szövetkezet igazgatóságát a szövetkezet tagjait, hogy a közgyűlésben minél számosabban szíveskedjenek megjelenni.

Am az élet csak bűt a bajt ad, Diót egyél, segít rajtad.

Szülők és tanulók figyelmébe!

Az új tanévre szükséges összes polgári és elemi iskolai füzetek

valamint mindennemű tankönyvek és iskola cikkek

beszerezhetők Celldömölkin a Turul-nyomda könyv- és papírkereskedésében
Tankönyv-üzletszolgálatát már most kérjük előjegyeztetni!

Közellátási hírek Celldömölkről

Kenyérgazdaságra kiutalt mezőgazdasági munkáscsaládok részére

Közhírré teszi a közellátási hivatal, hogy a „Közellátási kormánybiztos a Közellátási miniszter rendelkezése szerint annak a mezőgazdasági munkáscsaládoknak a részére, amely kenyérgazdaságszükségletét igazoltan azért nem tudta biztosítani, mert a családtag jelenlegi háború során mint katona hősihalált halt, a harcúterén elült vagy rokkanttá vált, továbbá ha a családtag katonai szolgálatot vagy közérdekű munkaszolgálatot teljesít, kenyérgazdaságot utal ki.

Ezért felhívja a hivatal az igényeljesztőket, hogy öszezárts véget ki a hó 28-ig jelentkezzenek a közellátási hivatalban.

Tudnivalók a sertés-irgalmi szabályozásáról

A haszonbérő, ha a haszonbérleti szerződésémet fogva a bérbeadó részére zsír, szalonna, vagy hiztosított kizsoltgálatára van kötelezve, a községi előlírásosság igazolása ellenében a bérbeadó kivánására legfeljebb annyi zsírt vagy szalonnát köteles kizsoltgálatul, amennyi a haszonbérbeadó háztartásához tartozókat a helyi ellátási viszonyok figyelembevételével megilleti, vagy pedig a haszonbérbeadó háztartásához tartozó minden négy 1 éven felüli személyre számítva egy hizot sertest. Amennyiben a háztartásához tartozó számú néggyel maradék nélkül nem ozhattó, a fennmaradó személyek részére is kizsoltgálatul egy hiztosított.

A bérbeadónak a haszonbérleti átvettől kívánt zsír, szalonna, vagy sertés mennyiségét a községi előlírásosgnak kell bejelentenie a ugyanakkor ki kell mondania a háztartásához tartozó egy évi szolgálatosgnak is. A községi előlírásosság a bejelentésről igazolást állít ki, amely magában foglalja a szálléltásról lemondottak számát, továbbá feltüntetni azt a zsírt, vagy hiztosított mennyiséget is, amelyet a haszonbérő a bérbeadónak kizsoltgálatul. A községi előlírásosság az igazolást csak olyan haszonbérbeadó részére állíthatja ki, aki használati köteleességgel megterhelte nincs.

A haszonbérbeadónak az igazolást a sertés, zsír, vagy szalonna átvételkor át kell adnia haszonbérőnek, aki azaz nyilatvántartó hatóságán jelenkezik. A nyilatvántartó hatóság az igazolást bemutatni záradékkal látja el és sertés kizsoltgálatára ese-

tében az igazoláson feltüntetett minden személy után 100 buzegységet, zsírt, vagy szalonna kizsoltgálatára esetében pedig a kizsoltgálatot mennyiségnek megfelelő buzegységet a haszonbérő kizsoltgálati köteleességének teljesítéshez beszámítja.

A köznyezetési célra eladott kanról, valamint az állami akciók céljára eladott sertésekről a földművelésügyi miniszter, illetőleg a vásárlással megbízott gazdasági felügyelő, állítja ki a beszámítási igazolványt. A beszámítási igazolványon feltüntetni az eladott állat súlyát és buzegységszámát. Az igazolványt a gazdálkodónak a nyilatvántartó hatóságnál kell bemutatni, mely azt bemutatási záradékkal ellátja és

jön az eladott hiztyegység gazdaságra és a gazdákhozve.

Felhívjuk a gazdák figyelmét arra, hogy a hatóság rendelkezés, valamint a hatóság által elrendelt védőoltás követségében elhunyt sertés után, amennyiben a hatóság kártalanítást állapított meg, a kártalanítást össeg minden pengője után 1 buzegységet a zsír, 1 buzegységet pedig a hiztosítottgálati köteleesség teljesítéséhez be kell számítani. A gazdálkodónak a kártalanítást össeg kizsoltgálatáról postautalvány szelvényével kell jelentkezni beszámítási véget nyilatvántartó hatóságánál.

Nyegve kg-on alul sertés igazolvány nélkül szabad szállítani. Ennél nehezebb elősértést csak az Állatforgalmi Központ belyegzőjével ellátott lvarlevéllel fogadhat el a vasút szállításra. Egyik községből a másikba történő szállításhoz és hajtatáshoz, amennyiben a sertés 100 kg-nal nehezebb az Állatforgalmi Központ által kiállított szállítási igazolvány, ha pedig a sertés 40 kg-on felüli, de 100 kg-nal nem nehezebb súlyú, a tulajdonos lakóhelye szerint illetékes községi előlírásosság által kiállított igazolvány szükséges.

Hirdessen lapunkban!

Korpa igénylés gazdákönnyvel rendelkezők részére

Felhívja a közellátási hivatal mindazokat a gazdálkodókat, akik gazdákönnyvel rendelkeznek, hogy részük részére szeptember hó 10-ig korpa igénylést nyelnek. Gazdákönnyvel nem rendelkezők most korpa nem igénylésthetnek. A kiutalásban részvevők használati köteleességét a IV.

HÍR

(szabadválasztási csoportban) a kitűlt korpának megfelelő bőzszeleggel felelnek.

Az anyukák részére havi 10 kg, a szülők (35 kg-on alulak részére is) havi 3 kg korpát igényelhet. Az igénylést augusztus 10-től december 31-ig terjedő 61 hónapra történhetik. Így tehát az anyukák részére összesen 50 kg, a szülők részére 15 kg korpát igényelhet (darabonként). Aki szeptember 10-e után igényel csak november és december hónapra kaphat korpát.

A korpát kiutalás és megérkezése után az érdekelteket dobozzal és a helyi korpát útján értesíti a közlést a hivatal.

Befizési cukorvásárlási engedélyek beváltása

Felhívja a közlést a hivatal az érdekelteket figyelmeztet, hogy a 12 éven aluli gyermekek részére kiadott fél kg és a gyümölcsöstermelők részére kiadott 5 kg-os befizelési cukorvásárlási engedély augusztus 31-e után már nem váltható be.

Babaszappan kiutalás 2 éven aluli gyermekek részére

Közi a közlést a hivatal az érdekelteket, hogy a 2 éven aluli gyermekek részére szeptember és október hónapra 1 darab babaszappan megvásárlására jogosult utalványt kaphatnak.

Két havi lisztfeljuttatás kiutalása

A közlést a hivatal az érdekelteket szeptember és október hónapra a kerekedők a kenyérliszt és liszt feljuttatás egyzerre kiadhatják.

Am az élet csak bűt a bajt ad, Diót egyet, segít rajtad.

Bölcsődől a koporsóig

Születés: Szabadi József és Csuka Ida házasságából leány, Horváth Ernő és Helner Irén házasságából pedig fiú született. Arány: 1:1.

Házasságkötés: A béten nem volt.

Haldíkozás: Tar József 60 éves és Németh József 38 éves korában halt meg.

Szárvar:
Születés: Csizsler József és Kövér Irén házasságából fiú, Németh Sándor és Csöre Rozália házasságából fiú, Gicz István és Dénes Mária házasságából leány, Szabó Béla és Horváth Mária házasságából leány, Vadvári János és Rábasomjenyi Katalin házasságából fiú, Gyulács János és Nagy Mária házasságából fiú, Nagy Lajos és Lovdai Mária házasságából fiú, Vámos János és Pipter Róza házasságából fiú, Fogarai Imre és Varga Ilona házasságából fiú, Biki Lajos és Schöfer Mária házasságából leány született. Arány: 7:3.

Haldíkozás: Fehér László Fekete Erzsébettel, Székora Ferenc Nagy Bonáival, Sipos Ferenc László Bázival kötött házasságot.

Haldíkozás: Imre József 82 éves, Mórocz Sándor 60 éves, Nagy László Lajos 3 napos korban halt meg.

— **Születés:** Türrszel Sándor és felesége István Hugyvermekkel áldotta meg.

— **Eljegyzés:** Uti Baba és Somogyi Lejos tart. z. m. tiszv. jegyelek.

— **Esküvők:** Mahr Edith (Alsóság) és Czifrák József (Budapest) 1944 augusztus 20-án tartják esküvőjüket az alsóság román káplánjának templomban. — Németh Lóránd dr. (Sárvár), örv. Németh Józsefné fia, augusztus 18-án, szerdán este fél 7 órakor tartotta esküvőjét megyesszónyával, Herkely Mártával, Herkely Tibor és felesége, Grigely Márta leányával Budapesten a belvárosi főplébániatemplomban.

— **Helyettesítés:** Vas vármegye állapítja a katonai szolgálatot teljesítő Megyeri János cselekedőki jegyző helyettesítésére Mogyorósi Sándor nyugdíjas, a jegyzői rendeltet. ki. helyeként két napon, kedden és szerdán teljesít szolgálatot a cselekedőki községháza 5. sz. szobájában.

— **Adományok:** A Hungaria együttes gyűlése a bombakárosultaknak 1000 P., a Levente és vasutas sportrepülőknél pedig 100 P. adományt szavazott meg, amely adományok rendelkezését helyükre már el is jutottak.

— **Áthelyesések:** Kovács Sándor meggyesbőgő Horváth Imre káplán Komencsénybőgőszőlő Komencsény helyesze, Helyesze Komencsénybőgőszőlő Binkovics Mándor díjmentes küldte a főispánhoz. Németh Lajos alsóság káplán Kámomban került káplánnak.

— **Új főnökök az alsóságai zárdában:** A Miseszanyunkról nevezett kalocsai iskolánövérnek rendi előjárására Kisabonyi Mária Jolán nővért nevezte ki az alsóság zárda főnökéjévé. Az új főnöknek eddig Kecelen működött.

— **Klünntestő megbízás:** Az Országos Katolikus Kántorszövetség elnöke és a szombathelyi egyházbizottság területére, a kántorválasztásokkal kapcsolatosan működő minőségű bizottság tagjává a bírák Gyula cselekedőki igazgató-kántortanítól nevezte ki.

— **Presbiteri konferencia:** A szomszédos Egerfalja községben tartotta az elmúlt vasárnap körzeti presbiteri konferenciáját a marcalvölgyi református gyülekezetek köre. Lelekesek részvételével sok presbiter volt jelen a halgatja meg értékes és tanulságos előadással a konferenciának. A megnyitót isentiszteleten Bolla Vince pütri lelképásztor hirdette az Igét. Utána Vég János adorjánbácsi esperes nyitotta meg a konferenciát, amilyen Parragh Árpád szögel lelkész: Milyen legyen és milyen ne legyen a református presbiter? — Szántó Emil szögel le. lelkész az „Othon”ról tartott mindvégig figyelemre méltó előadást. Bolla Sándor adorjánbácsi lelkész a mindagsárvai feljuttatást be a bizonyára áldott munkát végző konferencia.

Celtek, sárvariak, értekek küzd a Cselekedőki Hírnap! Két járás lapja!

— **Szerencsés baleset:** Dr. Molnár István 38 éves cselekedőki származású, budapesti OTI-tanúcsos, aki pár évvel ezelőtt még Szombathelyen teleltetett az OTI-nál szolgálatot. A néhányhetes nyári szabadságát az édesapja Somolihelyen lévő szőlőjében töltötte. A fiatal és szimpatikus OTI-tanúcsos közben időtöltéséből a szőlőben kártevő verébreke vadászgatott, majd szerdán délután Cselekedőkre utazott a szőlő meglátogatására és ekkor magával vitte a 12 éves Flaubert-puskáját is, amelynek csövében véletlenül bentmaradt egy sörétre töltött lövedék. Így történt aztán hogy a cselekedőki állomásra érkező vonat folyosóján a lezsalálás készül Molnár István kezében a fegyver valamiképpen elsült és a sörétek az OTI-tanúcsos jobbkezefélét, de különösen az arcát és a homlokát súlyosan megsebeztek. A kihívott mentők nyomban beállították a cselekedőmölki kórházba, ahol Jós László dr. egyetemi magánorvos, igazgató főorvos vette műtét alá Molnár István, aki előreláthatólag három-négy hétig nyomja majd a kórházi ágyat.

Am az élet csak bűt a bajt ad, Diót egyet, segít rajtad.

— **Beiratkozások a helybelli polgári főiskolákban:** A cselekedőmölki állami polgári főiskolában az 1944/45. tanévre a beiratkozások a következők szerint bontva: szept. 6-án, szerdán délután 2-4 óráig a IV. osztályba, 4-6-ig a III. osztályba. Szept. 7-én, csütörtökön délután 2-4 óráig a II. osztályba, 4-6-ig az I. osztályba. Szeptember 9-én, szombaton délután 2-4 óráig pótló beiratok. Szeptember 10-én vasárnap Veni-Sancie és órámond írás. Szept. 11-én, hétfőn a rendszeres tanítás kezdődik. A fizetődől díjakról tájékoztatást az iskola hirdető tábláján közzélik.

— **Sokgyermekes anyák megjutalmazása:** Hegyfalva, Hegyfalva községben Szent István napján bőséges ünnep keretében ünnepelték a sokgyermekes anyákat. A Nép- és Családvédelmi Alap öt teljesen vagyronalán, 8-10. gyermekek családjának jutott 100-100 pengő adományt. A Hírnasz emlékeztetésként Molnár István került, majd dr. Rozman József került, szeptember 10-én szögelbe került az egybegyűlt nagyváró ünnepi körzéhez. Majd Ruzsa János községző ányújította az adományokat Hencsel Istváné, Bellovics Istváné, Horváth Istváné és Marton Józsefné hegyfalvi és Horváth Józsefné vasvári sokgyermekes anyáknak.

— **Egy diák öngyilkossága:** Vida Aladár 15 éves budapesti gimnáziumi tanuló a nagyapjánál, Miháti Pál garádközdőnél időlt a nyári vakációt Azfalyasszonyok. A napokban aztán valami gyermekek csínytevését Miháti Pál megdorgálta az unokáját, a mire az ögy elkövedett, hogy a nagyapja istállóiban felakasztotta magát egy gerendára. Amikor rátaláltak a diákra és levágták, még élt, de megmenteni már nem lehetett, csakhamar meghalt. Csütörtökön délután temették el Azfalyasszonyán nagy részvétel mellett.

A jánoszázi polg. főiskola és leányiskola közleményei

A jánoszázi m. kir. állami polgári főiskola és leányiskola 1944/45. tanévi javítóvizsgálat, beiratás és magánvizsgálati rendje: Szeptember 1-én, pénteken reggel 8 órakor a nyilvános tanulók javítóvizsgálatát.

Szeptember 2-án szombaton délelőtt 8-tól 12-ig a II. főiskola leányosztályos tanulók beiratását.

Szeptember 4-én, hétfőn reggel 7 óráig kezdettel a magán- és leányiskola vizsgázók írásbeli vizsgálatát. 8 óráig 12 óráig a II. és IV. osztályos tanulók beiratását.

Szeptember 5-én, kedden reggel 8 óráig 12 óráig a III. főiskola leányosztályos tanulók beiratását.

Szeptember 6-án, szerdán reggel 7 óráig kezdődik a magán- és leányiskola vizsgázók írásbeli vizsgálatát.

Szeptember 7-én, csütörtökön reggel 8 óráig kezdettel a magán- és leányiskola javítóvizsgálatát tartjuk meg.

Szeptember 8-án, pénteken reggel 8 órakor tanóránkénti ismételtre vonul a tanulóifjúság. Diáknapka tollal kötelező.

Szeptember 9-én, szombaton reggel 8 órakor kezdődik a rendszeres tanítás.

Felhívom az érdekelteket a jánoszázi polgári főiskola és leányiskola részére helybelli beiratásról, lego. elhelyezéssel gondoskodniuk és azt az élet tanításán a tanulók osztályfőnököknek írásban jelenteni be.

Ha a tanév megkezdésében vagy a vizsgálatok rendjében esetleg változás történne, arról a tanulóknak az iskola kapuján kifüggesztett hirdetés révén szerethetnek tudomást.

— **Tiszónapos kereskedelmi tanfolyamot** nyit Budapest és Baross Szövetség 17. életrétek beöltöztet kérészetény ifjak és leányok számára, akik a polgári iskolákban, vagy a gimnáziumokban legalább 4-6 osztályt elvégeztek. Beiratkozhatnak középiskolában beiratkozott vagy tanfolyamozó tanulóként. Kérészetényi és leányok le. Tanfolyam: kereskedelmi és földalapismeretek, magyar kereskedelmi levelezés, könyvtárol, kereskedelmi és politikai szögel, gyorsírás, gépírás. Az előadás folyó évi szeptember 11-én délután 3 órakor kezdődik és délután 3-tól 7-ig lesznek. Beiratkozási díj 40 P. Tandíj 300 P. mely havi 30 P.-ra részletekben fizethető. A beiratkozásoknál benyújtandó a születési anyakönyvi kivonat és az iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány. Beiratkozni bétöknaponként délelőtt 11-től 2-ig és délután 5-től 7-ig VIII., Vas-utca 9. szám alatt lehet. Távollab lakók beiratkozhatnak a születési anyakönyvi kivonatnak, az iskolai végzettséget igazoló bizonyítványnak és 40 P. beiratkozási díjnak postán való beküldésével.

A Terel Haldíkozás Komencsényi 8. H. T. Feladás helyén: Tabela Kereszt 1944. aug. 28-án